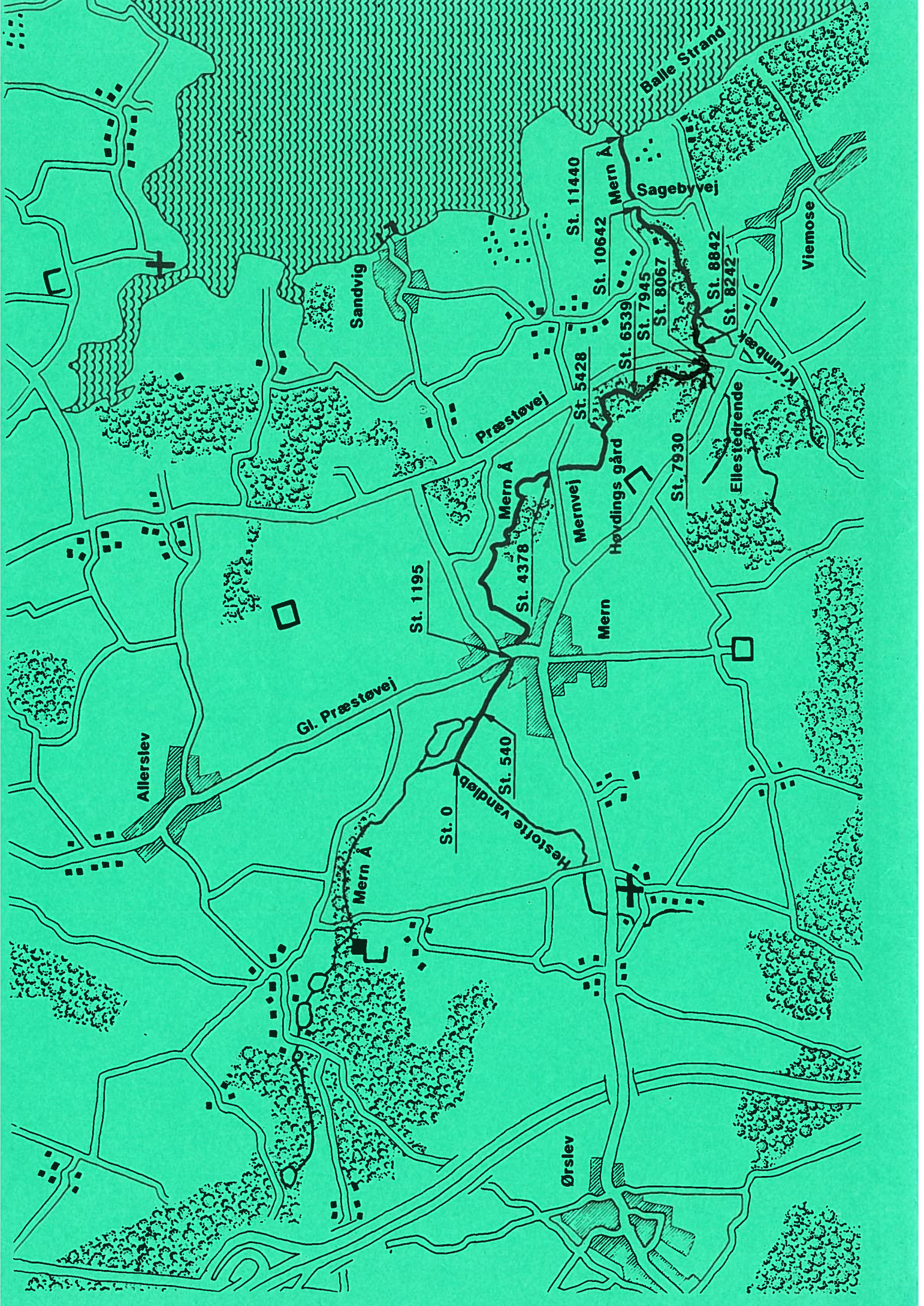




STORSTRØMS AMT



125,
Regulativ, for Mern Å



Allerslev

Gl. Præstøvej

Mern Å

St. 1195

St. 4378

Mern Å

Mern

St. 0

Hestorte vandløb

St. 540

Ørslev

Sandvig

Præstøvej

Mernvej

Højdings gård

St. 5428

St. 6539

St. 7945

St. 8067

St. 7930

Ellestedrende

St. 11440

St. 10642

Mern Å

Sagebyvej

St. 8842

St. 8242

Viemose

Balle Strand

Krimbæk

INDHOLD:

1.	Regulativgrundlag	s.	1
2.	Vandløbssystemet	s.	1
3.	Vandføring og dimensioner	s.	3
4.	Administrative bestemmelser og bredejerforhold	s.	4
5.	Vedligeholdelse	s.	7
6.	Tilsyn	s.	11
7.	Revision	s.	11
8.	Regulativets ikrafttræden	s.	11
	Redegørelse	s.	12
	Kort	s.	24

Regulativet er udarbejdet for Storstrøms Amtsråd af Storstrøms
Amts tekniske forvaltning, Landskabskontoret.

Henvendelser til:
Landskabskontorets naturplejeafdeling,
Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 54823232.

1. REGULATIVGRUNDLAG.

Mern å er optaget som amtsvandløb i Storstrøms amt.

Dette regulativ erstatter:

- Regulativ for Mehrn å i Præstø amt af 11. juni 1857.
- Reguleringsbestemmelserne i landvæsenskommisionskendelse af 25. juni 1938.
- Bestemmelserne i "Bekendtgørelse om amtskommunens overtagelse af amtsvandløbenes vedligeholdelse, Præstø amt" af 5. juli 1963.
- Bestemmelserne om Mern å's dimensioner i "Kendelse i Landvindingssagen angående kunstig afvanding af arealer på halvøen Kindvig hoved, Kalvehave og Mern sogne, Præstø amt, afsagt d. 25. juni 1970.

2. VANDLØBSSYSTEMET.

Regulativet omfatter:

- Amtsvandløb nr. 12 S, Mern å, fra Hestofte Vandløbets tilløb til Mern å ca. 1200 m nordvest for kirken i Mern by (UTM-koordinater $Y = 6.105.251,89$, $X = 311.165,97$), til udløbet i Bøgestrømmen ved Balle Strand (UTM-koordinater $Y = 6.103.212,08$, $X = 317.338,39$). Hele forløbet i Langebæk kommune.

De øverste 150 m er udgået, da hestofte Vandløbet er flyttet til st. 150

Længde: 11440 m.

Vandløbet er stationeret fra begyndelsepunkt til udløb. Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsepunktet til udløb.

2.1 MERN Å: STATIONERING AF BYGVÆRKER, TILLØB M.M.

STATIONS NR.	EMNE	NAVN	VANDSLUG	BEMÆRKNINGER
Q 150	Beg. pkt.			
262	Rørtilløb højre		ø 0.50 m	
414	Rørtilløb højre		ø 0.50 m	
495	Åbt. tilløb venstre			
784	Åbt. tilløb højre			
540-553	Overkørsel		2.90 m	
1192	Rørtilløb venstre		ø 0.35 m	
1193	Rørtilløb højre		ø 0.35 m	
1195-1210	Vejbro	Gl. Præstøvej	2.70 m	
1196	Rørtilløb højre		ø 0.25 m	
1212	Rørtilløb venstre		ø 0.40 m	
1318	Rørtilløb højre		ø 0.60 m	
1505	Rørtilløb højre		ø 0.50 m	
1704	Rørtilløb venstre		ø 0.30 m	
1841	Rørtilløb venstre		ø 0.30 m	
1899	Rørtilløb venstre		ø 0.30 m	
2177	Åbt. tilløb venstre			
3707	Rørtilløb venstre		ø 0.25 m	
4100	Åbt. tilløb højre			
4378-4386	Vejbro	Vårager bro	4.40 m	Mernvej
4742	Rørtilløb højre		ø 0.25 m	
5428-5434	Overkørsel		4.70 m	
5916	Åbt. tilløb venstre			
6539-6544	Overkørsel		4.00 m	
6676	Åbt. tilløb venstre			
7146	Åbt. tilløb venstre			
7224	Åbt. tilløb venstre			
7930	Åbt. tilløb højre	Ellestedrende		fra Mern Hestehavehuse
7945-7949	Vejbro	Sageby Bro	2.40 m	
8067-8122	Vejbro	Præstøvej	ø 2.20 m	Rør bro
8242-8245	Overkørsel		2.40 m	
8242	Rørtilløb		ø 0.40 m	
8245	Rørtilløb		ø 0.40 m	
8706	Åbt. tilløb venstre			
8842	Åbt. tilløb højre	Krumbæk		
8952	Åbt. tilløb højre			
9100	Åbt. tilløb højre			
9610	Åbt. tilløb højre			
9897	Rørtilløb venstre		ø 0.25 m	
9909	Åbt. tilløb højre			
10200	Åbt. tilløb højre			
10300	Åbt. tilløb venstre			
10642				
-10650	Vejbro	Sagebyvej	3.80 m	
11440	Udløb i bøgestrømmen			

3. VANDFØRING OG DIMENSIONER.

Mern å skal efter amtsrådets beslutning vedligeholdes efter nedenstående retningslinier:

st. 0 - 1190 :

Vedligeholdelsen skal ske på basis af vandløbets nuværende geometriske skikkelse med variationer i bund og dybdeforhold.

st. 1190 - 10642 :

Strækningen skal henligge i naturtilstand med varierede bund- og dybdeforhold.

Vedligeholdelsen skal derfor ske på baggrund af vandløbets dynamiske skikkelse og indskrænkes til at sikre vandets fri løb.

st. 10642 - 11440 :

Vedligeholdelsen skal ske på basis af vandløbets nuværende geometriske skikkelse med variationer i bund og dybdeforhold.

3.1 VANDLØBETS DIMENSIONER.

Stationering i meter	Bundkote i m (DNN)	Fald i 0/00	Strømrønde- bredde i m i strømrønde	Anlæg
0	24.35			
200	24.31			
400	24.27			
600	24.23	0.2	2	1.00
800	24.19			
1000	24.15			
1200	24.11			
10650	0.40			
10750	0.25	1.5		
11025	-0.15			
11100	-0.17		3	1.25
11300	-0.23	0.3		
11425	-0.27			

4. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER OG BREDEJERFORHOLD.

Vandløbsmyndighed for vandløbet er Storstrøms amt.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.
2. Vandløbets vedligeholdelse - men ikke fornyelse (hel eller delvis) af rørlagte strækninger - påhviler amtsrådet.
3. I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af vandløbsmyndigheden som reguleringssag.
4. Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer, der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jfr. vandløbslovens § 27, stk. 4.

5. På samtlige ejendomme skal beplantningen langs vandløbene indtil 2 m fra vandløbets øverste kant bevares af hensyn til den grødebegrænsende og brinkstabiliserende virkning.

Det påhviler vandløbsmyndigheden at foranstalte og afholde udgifter til beplantninger, supplerende beplantning samt den almindelige vedligeholdelse af beplantningerne.

6. Det er ikke tilladt at sejle på vandløbet fra st. 0 til st. 10642 (bro ved Sagebyvej).

Begrænsningerne i sejladsretten gælder ikke for vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse.

Fra st. 10642 til udløbet (st. 11440) er det tilladt i henhold til vandløbslovens § 4 tilladt at sejle med ikke motordrevne småfartøjer.

7. De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er i øvrigt pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Det bemærkes, at arbejdsbæltet normalt ikke bliver over 5 m bredt, og det bestemte bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse fremtidig må anbringes øverste vandløbskant nærmere end 5 m, og for rørlagte strækninger ikke rørledningernes midte nærmere end 3 m. Undtaget herfra er den i regulativet anførte beplantning.
8. På 2 m brede banketter langs vandløbets øverste kant må der desuden jfr. vandløbslovens § 69 ikke i landzone dyrkes, jordbehandles eller laves terrænændringer.
9. De til vandløbet grænsende arealer må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Sådanne hegn er ejerne pligtige at fjerne inden 2 dage efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

10. Regulering herunder rørlægning af vandløbet må jfr. vandløbslovens § 17 og naturbeskyttelseslovens § 3 kun finde sted med amtsrådets tilladelse.
11. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der foranlediger aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 27.
12. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse op-pumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jfr. vandforsyningslovens bestemmelser.
13. Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal ved krav fra vandløbsmyndigheden forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
14. Den på vandløbets arealer værende afmærkning med skala-pæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bekoste retableringen.
15. Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtigedes regning, jfr. vandløbslovens § 55.

16. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Frømtidige dræn må ikke tilledes vandløbene under regulativmæssig bund. Drænuvløbene skal placeres på en sådan måde, at tilsanding og dermed behov for frigravning undgås.

Evt. frigravning af drænuvløb må kun udføres med håndredskaber og kun i overensstemmelse med øvrige vedligeholdelsesbestemmelser. Det vil sige, der må ikke opgraves sten, grus m.m.

17. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. § 85 i vandløbsloven.

5. VEDLIGEHOLDELSE.

- 5.1 Vandløbsmyndigheden afgør om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
- 5.2 Vandløbet foranstaltes vedligeholdt af Storstrøms amts tekniske forvaltning på amtsrådets vegne.
- 5.3 Vandløbet er, jfr. amtsrådets recipientkvalitets plan fra december 1985, målsat:

Mern å:

st. 0 til st. 1190 : B3

st. 1190 til st. 10642 : B2

st. 10642 til st. 11440 : B3

Vandløbsmyndigheden har, med udgangspunkt i nærværende regulativs redegørelser, besluttet, at vedligeholdelsen af de enkelte vandløbsstrækninger skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav, den målsatte anvendelse stiller hertil. Vandløbsmyndigheden har i konsekvens heraf besluttet følgende vedligeholdelsesprincipper:

5.4.1 GRØDESKÆRING M.M.

st. 0 - 1190 og st. 10642 - 11440

Grøden skæres i strømrunden. På baggrund af vandløbets aktuelle tværprofiler og faldforhold skal strømrunden skæres i følgende bredder:

st. 0 - 1190 strømrundebredde 2 m

st. 10642 - 11440 " 3 m

Grødeskæringen foretages normalt 2 gange årligt.

st. 1190 - 10642:

Vandløbet skal henligge i naturtilstand inden vandløbs tracéet. Strækningen gennemgås årligt af vandløbsmyndigheden med henblik på at holde en fri strømrunde (på min. 0,5 - 1 m). Det vil sige, at der fjernes eventuelle spærringer som f.eks. væltede træer, udskredne brinker og grøde, der skønnes at være til gene for vandets frie passage. Ved grødeskæring sker dette i en for vandløbet naturlig slynget strømrunde.

I år med ekstraordinær stor grødevækst kan der på kritiske strækninger efter vandløbsmyndighedens skøn iværksættes flere grødeskæringer.

5.4.2 OPRENSNING.

Oprensningsarbejdet søges koncentreret til delstrækninger, der benyttes som sandfang-/sedimentationsområder.

Sandfangsstrækninger:	Oprensningskoter (D.N.N.)
	i:
nedlagt st. 270 - 340 0 - 100 st. 550 - 650	st. 270 er 24,40 50 er 24,45m st. 600 er 24,35m

Oprensningsarbejdet iværksættes senest ved de i skemaet nævnte oprensningskoter. Ved oprensningen i sandfangsområderne må der fjernes materiale i op til 1,00 m dybere end de nævnte oprensningskoter. Ved oprensning uden for sandfangsstrækningerne, må der kun fjernes materiale i overensstemmelse med den regulativmæssige bundkote, og der må ikke fjernes sten eller grus fra vandløbsbunden. Ved oprensningsarbejder må der ikke ske beskadigelse af overhængende brinker, træer eller lignende.

5.4.3. BREDVEGETATION.

Der foretages generelt ingen beskæring af græs- og urtevegetationen brinke og banketter.

Dog fjernes vegetation, der måtte være til gene for vandføringen i vandløbets strømrønde.

Der vil ligeledes kunne forekomme beskæring af græs- og urtevegetationen i forbindelse med etablering af træbevoksninger samt bekæmpelse af brændenælder, Rød Hestehov ("Skræppe"), Bjørneklo m.fl.

Træer og buske langs vandløbet beskæres, retableres og udtynnes efter vandløbsmyndighedens skøn, således at de ikke er til gene for vandføringen i vandløbets strømrønde og de omgivende

arealer, og således at den skyggegivende effekt bevares.

5.5

Ved tilrettelæggelse af vedligeholdelsesarbejdet søges ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jfr. vandløbslovens § 28, fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.

5.6

Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages så vidt muligt udenfor perioden maj - oktober. Det fra oprensningen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtig til at fjerne mindst 2 m fra vandløbskanten og at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer og bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Unnlader en ejer eller bruger at fjerne fylden, kan vandløbsmyndigheden efter 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældende bekostning.

5.7

Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbene utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til vandløbsmyndigheden.

6. TILSYN.

Tilsynet med Mern å udøves af Storstrøms amtsråd.

Landboforeningerne eller lodsejerne udpeger, jfr. aftale på møde mellem Landboforeningerne og Storstrøms amts Miljø- og vandinspektorat den 3. marts 1981, selv en lodsejrerrepræsentant for amtsvandløb, der kan deltage i amtets syning af vedligeholdelsesarbejdet.

Andre der eventuelt måtte ønske at deltage i syning af vedligeholdelsesarbejdet kan rette henvendelse herom til Storstrøms amt.

7. REVISION.

Dette regulativ skal senest optages til revision i år 2000.

8. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN.

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn 8 uger med adgang til at indgive indsigelser og ændringsforslag inden den ^{senest} 8. Feb. 1993.

Regulativet er vedtaget af Storstrøms amtsråds udvalg for teknik og miljø den 2. Marts 1993 .

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

REGULATIV FOR MERN Å

- REDEGØRELSE.

REGIONPLAN:

Regionplan for Storstrøms amt er den samlede overordnede plan for amtets arealanvendelse og arealforvaltning.

Den øvrige nævnte planlægning må ikke stride mod regionplanen.

Regionplanen foreskriver i retningsliniedelen for vandløbenes vedkommende:

- at der sikres varierede fysiske forhold i vandløbene ved, at vandløbsvedligeholdelsen gennemføres under hensyntagen til de enkelte målsætninger.
- at hvis den fysiske tilstand i offentlige vandløb ikke svarer til den fastsatte målsætning, kan tilstanden forbedres ved en vandløbsrestaurering.

RECIPIENTKVALITETSPLAN (1985):

Storstrøms amts recipientkvalitetsplan målsætter vandløbene i følgende kategorier:

Oversigt over recipientkvalitetsmålsætninger for vandløb.

	MÅLSÆTNING	BESKRIVELSE
Skærpet målsætning	A Særligt naturvidenskabeligt interesseområde.	Vandløb, hvor særlige naturelementer ønskes beskyttet.
Generelle målsætninger	B1 Gyde- og yngel- opvækstområde for laksefisk.	Vandløb, der skal kunne anvendes som gyde- og yngel- opvækstområde for ørred og andre laksefisk.
	B2 Laksefiskevand.	Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholds- område for ørred og andre laksefisk.
	B3 Karpesfiskevand.	Vandløb, der skal kunne anvendes som opholds- og opvækst- område for ål, aborre, gedde og karpesfisk.
Lempede målsætninger	C Vandløb, der alene skal anvendes til afledning af vand.	
	D Vandløb påvirket af spildevand.	

Vandløbskvaliteten udtrykkes først og fremmest via begrebet "forureningsgrad", der primært er afhængig af forureningspåvirkningen, men også i høj grad af de fysiske forhold på de lokaliteter, der bedømmes.

Der anvendes følgende forureningsgrader ved bedømmelsen af vandløbskvaliteten:

FORURENINGSGRADER I VANDLØB

TILSTAND	FORURENINGSGRAD
Praktisk talt uforurennet	I
Overgangsform	I-II
Ret svagt forurennet	II
Overgangsform	II-III
Ret stærkt forurennet	III
Overgangsform	III-IV
Overordentligt stærkt forurennet	IV

For at målsætningen i recipientkvalitetsplanen kan opfyldes, må nedenstående forureningsgrader ikke overstiges:

MÅLSÆTNING	FORURENINGSGRAD
A	II
B1	II
B2	II
B3	II
C	II-III
D	III

VANDINDVINDINGSPLAN (1985):

Vandindvindingsplanen for Storstrøms amt foreskriver, at vandindvinding skal ske under hensyntagen til miljøbeskyttelse og naturbevarelse.

Som konsekvens af den generelt ringe minimumsvandføring i amtets vandløb kan der kun undtagelsesvis i nærmere definerede situationer gives tilladelse til indvinding af overfladevand fra vandløbene. Generelt tillades indvinding af overfladevand ikke.

JORDBRUGSPLAN.

Storstrøms amts jordbrugsplan opdeler arealerne i amtet i følgende kategorier:

- a. Jordbrugsområder, hvor der skal tages særlige hensyn til jordbrugsproduktionen (landbrug, skovbrug, gartnerier).
- b. Jordbrugsområder, hvor andre interesser i det åbne land er prioriteret højere end jordbrugsinteresserne (fredningsmæssige beskyttelsesområder, særlige friluftsområder, råstofområder).
- c. Øvrige områder.
Denne kategori omfatter eksempelvis strandenge, strandsumpe, lyngarealer, søer, moser, skovlysninger, områder med dyrkningsforbud samt mindre dyrkningssikre områder.
- d. Områder der i planperioden forventes at overgå til anden anvendelse især byudvikling.

FREDNINGSPLAN:

Storstrøms amts fredningsplan inddeler det åbne land i 3 forskellige zoner:

Zone 1: Regionale naturområder.

Zone 2: Værdifulde landskaber.

Zone 3: Det åbne land i øvrigt.

Inden for zone 1 er der yderligere udpeget 2 særlige områdetyper:

- Særlige beskyttelsesområder.
- Særlige friluftsområder.

SPILDEVANDSPLANER:

For at vandløbene i et vandløbssystem kan opfylde recipientkvalitetsplanmålsætningerne, er det nødvendigt at forurenede spildevand ikke er en hindring herfor.

De kommunale spildevandsplaner skal derfor sikre, at vandkvaliteten er tilstrækkelig god.

FYSISKE FORHOLD:

Vandløbenes fysiske forhold er afgørende for opfyldelsen af vandløbsmålsætningerne. De fysiske forhold reguleres primært via vandløbsloven. Det er derfor helt afgørende, at de dispositoner der træffes i henhold til denne lov, ikke er en hindring for opfyldelse af målsætningerne.

Vandløbsregulativernes vedligeholdelses- og øvrige be-

stemmelser skal derfor tilpasses vandløbsmålsætningerne.

Hvis den tidligere vandløbsadministration har medført ændringer af en sådan karakter, at ændret plejepraksis ikke er tilstrækkelig til at bringe forholdene i overensstemmelse med målsætningerne, vil det være nødvendigt at foretage indgreb i form af vandløbsrestaureringer. Det kan eksempelvis være nødvendigt at fjerne eller ombygge faunaspærringer eller af forsyne sådanne med passagemuligheder eksempelvis i form af fisketrapper eller ålepas.

MERN Å.

Vandløbene i Mern å-systemet afvander et ca. 50 km² stort område af Sydsjælland.

Vandløbene i Mern å-systemet er hovedsageligt fiskevandsmålsatte. Det vil sige, at forureningsgraden ikke må overstige forureningsgrad II, samt at de fysiske forhold skal være varierede.

Systemets vandløb gennemløber områder, der i jordbrugsplanen kategoriseres som a, b og c. Det vil sige, at der i visse områder skal tages særlige hensyn til jordbrugsproduktionen, men også at der er særlige fredningsmæssige beskyttelsesinteresser.

De samme områder er i fredningsplanen primært henført til zone 1 og 3. Yderligere er landskaberne for en meget stor dels vedkommende udpeget som særlige beskyttelsesområder.

Der lægges således i fredningsplanen vægt på, at områderne beskyttes, at de indgreb der foretages i områderne ikke forringer de biologiske værdier, samt at det bør tilstræbes at øge områdernes indholdsrigdom og alsidighed.

STATUS OVER EKSISTERENDE FORHOLD.

Mern å's tilstand er ikke beskrevet i en samlet rapport. Men der føres regelmæssigt tilsyn med vandløbet via forureningsbedømmelse og el-fiskeri.

Forureningstilstanden og stofbelastningen af Mern å - vandløbssystemet er nærmere beskrevet i rapporten :

"Stoftransport og forureningsgrader i vandløb, Sydsjælland 1984 - 88" udgivet af Storstrøms amts miljøkontor, 1990.

Det fremgår af rapporten, at forureningstilstanden er af en sådan karakter, at målsætningerne generelt ikke kan opfyldes.

Amtsvandløbet har, når der ses bort fra strækningen indtil Mern by, gode varierede fysiske forhold med sten, stryg, höller og træbevoksede brinker. Lange strækninger løber i skov eller gennem skovlignende lokaliteter, der giver skygge og derved har en god grødebegrænsende effekt.

Vandløbet bærer præg af kraftig påvirkning med nærings-salte især fosfor. Lyseksonerede stryg gror således helt til med trådalger, der gør strygene uegnede som gydebaner. Den kraftige algevækst påvirker ligeledes de øvrige vandløbsorganismer negativt ved overgroning af variationsskabende vandløbsvegetation og sten, ligesom der kan opstå iltsvind som følge af respiration og rådningsprocesser.

På lyseksonerede strækninger med ringe fald kan algevæksten ligeledes have en negativ effekt på vandløbets afstrømningsevne.

Amtets el-befiskningsresultater, hvoraf de ældste fra enkelte lokaliteter går tilbage til 1979, viser at amts-

vandløbet samt de fiskevandsmålsatte tilløb på strækningen fra startpunktet til øst for "Høvdingsgård", kun har en yderst beskeden fiskebestand både hvad angår ørred og "fredsfisk" (skalle, ål, gedde, aborre). Strækningen fra tilløbet af Ellestedrenden til udløb er om ikke optimalt så pænt besat med både ørred og "fredsfisk".

Fiskevandsmålsætningen er således ikke opfyldt på den B3 - målsatte (karpefiskevand) strækning fra st. 0 til st. 1190. Strækningen fungerer tilsyneladende heller ikke som passagevand for "vandrefisk" (ørred og ål) til de opstrøms liggende laksefiske-målsatte strækninger. Den B2 - målsatte (laksefiskevand) strækning fra st. 1190 til st. 10642 opfylder til trods for gode fysiske forhold ikke sin laksefiskemålsætning på de øverste 2/3 af strækningen.

Fiskevandsmålsætningerne (B2 og B3) på de ydre strækninger kan tilsyneladende opfyldes. El-fiskeriresultaterne er ret svingende og viser en bestand i underkanten af det potentielt mulige.

Konklusionen må være, at de fysiske forhold på amtsvandløbets første B3-målsatte strækning (st. 0 til st. 1190) søges bedret. Desuden er det helt afgørende, for at vandløbsmålsætningerne kan opfyldes, at der sker en væsentlig begrænsning af næringssalttilførslen (især fosfor) fra oplandet til vandløbet.

REGULATIV FOR MERN Å.

Regulativet for Mern å tager, jfr, vandløbsloven, sit udgangspunkt i at sikre afledningen af oplandsområdets vand herunder spildevand, overfladevand og drænvand under hensyntagen til vandløbskvaliteten.

Regulativet har taget sit udgangspunkt i:

- Eksisterende regulativer.
- Opmåling af eksisterende fysiske dimensioner i 1988. (stationering, tvær- og længdeprofiler, indmåling af bygværker m.m.).
- Nuværende vedligeholdelsespraksis og erfaringsmateriale.
- Vandføringsdata fra Storstrøms amts målestation(er).
- Rapport over stoftransport og forureningsgrader i vandløb, Sydsjælland 1984-88 (Storstrøms amt 1990).
- Ovennævnte sektorplaners målsætninger og retningslinier.
- Data/rapporter fra amtets tilsyn med forureningstilstanden, amtets fiskeundersøgelser og fiskeriministeriets udsætningsplaner.

VANDLØBETS DIMENSIONER OG VEDLIGEHOLDELSE.

Strækningerne fra st. 0 - 1190 og st. 10642 - 11440 har, jfr. reguleringskendelsen fra 1938, og det tidligere regulativ haft geometrisk beskrivelse.

Opmålingen fra 1988 samt vedligeholdelseserfaringerne viser, at strækningen fra st. 0 - 1190 stort set overholder dimensionskravene, men at der tilføres meget materiale fra tilløbene, der, som følge af strækningens ringe fald, aflejres. Resultatet er dårlige fysiske forhold, der negativt påvirker miljø og afstrømning, og medfører behov for regelmæssig oprensning.

For at forbedre det fysiske miljø, sikre afstrømningen og nedsætte skadevirkninger på bund, brinker, banketter og de tilstødende arealer, etableres to sandfangsstrækninger. Sedimentation og oprensning søges koncentreret til disse strækninger.

Opmålingen i 1988 viser, at strækningen fra st. 10642 -

st. 11440 er kraftigt uddybet i forhold til dimensionskravene i kendelsen fra 1970. Bundbredden er på den første del af strækningen nogle steder i underkanten af dimensionskravene i kendelsen fra 1970. I forhold til kendelsen er bundbredden til gengæld nogle steder for stor på den ydre del af strækningen.

Der fastholdes de samme dimensionskrav som i kendelsen fra 1970 med den undtagelse at grødeslåningen indskrænkes til en strømrønde på 3 meters bredde.

For at skabe mere varierede fysiske forhold vil grødeskæring blive foretaget i en strømrønde, så der efterlades grøde i vandløbsprofilet. Der vil kun blive foretaget slåning af brink- og banketvegetation, i det omfang vegetationen skønnes at være en hindring for vandføringsevnen, som led i bekæmpelse af uønsket brinkdestabiliserende vegetation eller som led i etablering af nyplantninger.

Grødeslåningen vil generelt blive foretaget med håndredskaber, og der vil ved vedligeholdelsen blive lagt vægt på at bevare overhængende brinker, vegetation, sten og andet, der har betydning for etablering og bevarelse af varierede fysiske forhold.

BEPLANTNING:

For at fastholde de grødebegrænsende, variationsskabende og brinkstabiliserende effekter af den eksisterende beplantning vil det fremover ikke være tilladt at foretage ændringer i vegetationen i vandløbsprofilet og den dyrkningsfri zone (banketterne) uden dette sker efter aftale med vandløbsmyndigheden. Som hovedregel er det vandløbsmyndigheden der planter, udtynder, beskærer og vedligeholder træer, buske og lignende.

Det er naturligvis stadig bredejernes pligt at fjerne

flyvehavre, *Berberis vulgaris* og andet som det er lovbe-
falet at fjerne fra sin jord.

Der er ikke noget umiddelbart behov for at etablere ny
plantninger langs Mern å, så evt. nyplantninger vil kun
have karakter af supplerende beplantning.

RESTAURERINGER:

Da Mern å, bortset fra de første 2 km, har gode fysiske
forhold, er der ikke behov for restaureringstiltag. De
fysiske forhold på den første strækning søges forbedret
v.h.a. de nævnte sandfang og hensynsfuld vedligeholdelse.

KONSEKVENSVURDERING:

Den væsentligste hindring for at vandløbets gode fysiske
kvaliteter kan udnyttes og dermed vandløbsmålsætningerne
opfyldes er næringssaltbelastningen.

Lange strækninger af vandløbet er i de senere år foran-
staltet vedligeholdt efter principper, der ikke er væ-
sentligt forskellige for de i regulativet nævnte.

Regulativdimensionerne er generelt identiske med de i
tidligere regulativer og kendelser beskrevne.

Vedligeholdelsesintensiteten ændres ikke. Der sker kun
små ændringer i omfanget af grødeslåning.

Mern å har på lange strækninger et godt fald, er beskyg-
get og løber i en "kløft". På disse strækninger er der
kun ringe grødevækst, og generelt ingen afstrømningspro-
blemer.

På opstrøms afstrømningsfølsomme strækning (den geome-
trisk beskrevne) sker kun små ændringer i grødeslånings-

intensiteten og (en forbedring af) oprensningsproceduren.

Samlende sker der kun mindre ændringer i forhold til den eksisterende vedligeholdelsespraksis. D.v.s., at regulativets vedligeholdelsesbestemmelser i vid udstrækning afspejler eksisterende praksis og formaliserer beskyttelsen af de gode fysiske og afstrømningsmæssige forhold, der allerede nu er kendetegnende for Mern å.



Allerslev

Gl. Præstøvej

Sandvig

St. 1195

St. 0

Præstøvej

Mern Å

Mern

St. 540

St. 4378

Ørslev

Mernvej

Høvdings gård

St. 11440

St. 10642

St. 7945

St. 8067

St. 7930

St. 6539

St. 8842

St. 8242

Ellestedrende

Viemose

Krumbeek

Sagebyvej

Balle Strand

